П III 34

Примерак 10 филера

НОВА ПОШТА

„Нова пошта“ излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагзасло тер 6/I.
Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, субота, 20 јуни 1942. Број 133

Немачке и италијанске трупе опколиле Тобрук

Черчил у Вашингтону

Немачка Врховна команда јавља:

Напад на Севастопољ у четвртак је довео до одлучног резултата. На северном делу одбранбеног система немачке пешачке дивизије пробиле су јаку артилериску и штићену авионима последњу непријатељску одбранбену линију и на широком фронту стигле до залива Севернаја, према граду Севастопољу. Тиме је после дванаест дана оштре борбе цео северни део тврђаве, са изузетком једног утврђења, доспео у наше руке. Заузеће ове последње тачке отпора претстоји ускоро. Очајни противнапади совјетских трупа сломљени су.

На јужном делу линије утврђења румунске трупе су по цену оштрих борби избациле непријатеља из важних положаја. Од 7 до 17 јуна број заробљеника и количина ратног плена попели су се на 7587 заробљеника, 20 тенкова, 68 батерија и 1 противтенковску батерију. У веома тешким местимичним борбама, заузели смо 1288 утврђења у бетону и земљи и покупили 45.239 мина.

На другим секторима Источног фронта траје и даље чишћење области иза фронта. Више месних напада Совјета одбили смо.

У области Леденог Мора пристанишне уређаје Мурманска и Јоконге засули смо бомбама најтежег калибра и потопили један трговачки брод од 6000 тона. Један други велики теретни брод оштетили смо.

У Северној Африци непријатеља смо даље одбацили према истоку. Немачке и италијанске трупе опколиле су утврђење Тобрук. После уништења много непријатељских гнезда, заробили смо даљњих 1000 Енглеза, разбили 10 тенкова и велику количину ратног материјала, као и једно слагалиште за снабдевање, запленили.

Наши лаки борбени авиони на јужној обали Енглеске по дану су запалили пристанишна слагалишта Брајтона.

Дневни напад једног енглеског бомбардера, који је летео високо над немачком западном облашћу изазвао је мање губитке међу грађанским становништвом.

Седница Парламента

Будапешта, 19 јуна. (МТИ) — На седници Парламента од петка настављена је дебата о предлогу овлашћења. Немет Андор указао је на то да постоје велике несразмере на пољу утврђивање цена између Будапеште и провинције. Тражи мере од владе у циљу заштите гајења свиња и стоке. Предлог не прима.

Бенч Золтан (МЕП): Први задатак јавног снабдевања је да фронт добије све што му је потребно, а остало, пак, да дође до свакога коме је потребно. Прима предлог.

Хорват Ференц бавио се владином акцијом изградње радничких станова, те сматра да је велика камата од 5 и по посто на зајмове дате радницима. Предлог није примио.

Претседник владе Калаи затим је поднео завршни рачун за 1939/40 заједно са извештајем претседника државног рачуноводства, који се на то односио. Идућу седницу Парламенат ће одржати у уторак.

Улеин-Ревицки вратио се из Италије

Будапешта, 19 јуна. — (МТИ) Ванредни посланик, опуномоћени министар и шеф штампе Антал Улеин-Ревицки, вратио се са свога пута из Рима у петак по подне са редовним возом.

———oooOooo———

У ЧЕТВРТАК ОДРЖАЋЕ СЕ У ВАШИНГТОНУ ШИРА КОНФЕРЕНЦИЈА

Амстердам, 19 јуна. — (ДНБ) Према једном извештају британске обавештајне службе из Вашингтона, за четвртак у подне сазвана је у Белој кући шира конференција. Тој конференцији присуствоваће, поред Рузвелта и Черчила, цела пратња претседника енглеске владе и амерички војни стручњаци.

———oooOooo———

ДА ЛИ ЋЕ МАРШАЛ ТИМОШЕНКО УСКОРО БИТИ СМЕЊЕН?

Анкара, 19 јуна. — (БЕ). У Анкари се сазнаје, да ће маршал Тимешенко ускоро бити смењен са командног положаја. Досадањи покушаји Тимошенкови не сматрају се задовољавајућим

ОШТЕЋЕНИ БРИТАНСКИ БРОДОВИ УПЛОВИЛИ У ГИБРАЛТАР

Мадрид, 18 јуна. — (ДНБ). Британски ратни брод „Малаја“, оба носача авиона „Игл“ и „Аргус“, као и два разарача и пет корвета упловили су у среду изјутра, долазећи из Средоземног мора, у пристаниште Гибралтара. Нешто касније, стигло је још даљих осам бродова, међу овима и једна тешко оштећена крстарица, која је морала бити довучена. Из оба носача авиона и бојног брода искрцани су рањеници, а и већи број лешева.

Одлучне борбе за Севастопољ

Берн, 19 јуна. (БТ) — Борба за Севастопољ — како јављају швајцарски листови — према знацима добила је одлучан обрт у корист трупа генерала Манштајна. Стотине кућа и читави блокови улица претворени су у рушевине у опсађеном граду. Становници Севастопоља наглашују да је пакао постао неиздржљив. Од краја маја уопште је немогуће да станују по кућама. Становништво борави по катакомбама. Радници, који су одређени за свршавање најнеопходнијих послова, могу искључиво да се снабдевају из војних кухиња. Аутомобилима, колима са коњском запрегом и ручним колима, шаље се потребно снабдевање борцима.

У једној прашкој цркви пронађени су и стрељани атентатори на Хајдриха

Праг 19 јуна. — (ДНБ). Званично се саопштава: Прашко одељење немачке државне полиције, на основу опсежне истраге, успело је у четвртак у раним јутарњим часовима да пронађе и ухапси Хајдрихове убице. Атентатори су се дуже времена крили у једној цркви. За време хапшења они су поубијани. У исто време органима државне полиције пошло је за руком да похватају и њихове најближе сауче снике. Сви су они чешке народности и, како је утврђено, били су на чешку територију пуштени из британских авиона у циљу да убију Хајдриха.

ИТАЛИЈАНСКИ РАТНИ ИЗВЕШТАЈ

Италијански Главни стан саопштава:

Осовинске трупе дошле су у додир са положајима спољне одбране Тобрука. У недавно заузетим областима наставили смо победничке борбе за чишћење гнезда последњег отпора непријатеља. У току ових заробили смо око 1000 заробљеника, уништили 10 тенкова и запленили много ратног материјала сваке врсте. Сем тога, задобили смо 15 авиона које смо нашли на изненадно заузетим аеродромима.

У току великог броја ваздушних борби немачки ловачки апарати оборили су 10 авиона.

Један наш борбени чамац у Црном Мору, пред Севастопољем, поготком торпеда потопио је једну совјетску подморницу.

Прослава Регентовог рођендана у Парламенту

Будапешта, 19 јуна. — (МТИ) На седници Парламента у петак, витез Тибор Терш одржао је говор поводом Регентовог рођендана. Он је рекао:

— Пре него што би смо започели свој рад, дужни смо сви да се потсетимо са дубоким поштовањем и љубављу оних унутарњих осећања која смо гајили за време јучерање свечаности, која је била израз оданости и привржености целога народа према Регенту. Пуне двадесет и две године у непрекидном раду, под теретом тешке одговорности, обавља своју дужност овај човек, на кога сваки грађанин ове земље гледа као остваривоца свију нада, и са дивљењем посматра ону душевну и телесну особину, којом Регент неизмерном милошћу Божјом успешно управља судбином нашег народа.

У току наших историских искушења никада нисмо преживљавали тежа времена као за прошле две деценије. Његова мудрост, одлучност, међутим, одредила је наше путеве. Међутим, он нас је у најкритичнијим тренуцима водио са сигурном руком ка бољој и лепшој будућности, чије остварење после толиких разочарања не претставља више само варљиви сан.

Овога рођендана са нарочитом топлином обраћамо се личности Господина Регента. На Истоку води се данас дивовска борба за опстанак, срећнију будућност и савршену изградњу хиљадугодишње Мађарске. Мађарски војник у овој борби на живот и смрт са божјим именом на уснама, а по заповести свог највишег Војсковође, показујући своје херојске врлине, стиче у целом свету поновно поштовање и углед мађарском народу. Дух који прожима ову дичну мађарску војску инкарниран је у нашем Регенту у пуном савршенству, и наша је дужност да се у дворани у којој се доносе закони овога дана после Регента Хортхиа Миклоша сетимо и мађарског војника. Верујемо, када то чинимо, да то чинимо и по жељи Његовог срца и сигурно саосећамо са Њим када о Његовом рођендану тражимо благослов Свемогућег за наше оружја.

НОВА ПОШТА

После питања другог фронта, који је уговором обећан Совјетима за 1942 годину, сада се на позорници светских догађаја налази једно друго питање, које је у великој мери привукло пажњу политичких кругова, нарочито у Немачкој. Овога пута реч је о Турској, и то у вези са прелетањем преко турске територије и принудним слетањем америчких авиона на турске аеродроме. Општа констатација у Берлину је да је поремећена турска неутралност. Природно, да се поставља питање какве ће практичне последице наступити после овог догађаја. На полузваничном месту у Берлину већ је и заузет став по питању о коме је реч.

Истицање турског питања у први план нарочито је интересантно већ и стога, што стално расте важност питања Блиског Истока. У Европи, на Истоку, код Харкова и Севастопоља, и даље трају жестоке борбе. На југу, у Африци, Ромелове трупе приближавају се Тобруку, и ако заузму ово утврђење, остаје им отворен пут ка египатској граници. Треба констатовати да се на линији догађаја налазе не само северне и јужне црноморске области, са Источним фронтом и Турском, већ и Египат, као и Средња Африка. Познато је да из Америке амерички авиони лете до Средње Африке, одатле на Блиски Исток и даље за Кавказ и Источни фронт.

Враћајући се поново на турско питање, треба констатовати да се у Берлину још увек живо баве питањем каква је позадина слетања америчких бомбардера у Турској. У Берлину се констатује да оштрина немачког становишта такође потврђује да се уопште не потцењује војна важност летова америчких авиона над Турском, као и помоћ која би на тај начин могла Совјетима стићи од стране америчког ваздупловства. Цариградски дописник немачке агенције „Трансконтинент Прес" даје занимљиве појединости о овим летовима. У овом извештају се каже да амерички бомбардери нису због квара у мотору или несташице бензина слетели у Турској, већ да је у ноћи, између четвртка и петка, долазећи из Сирије, 22 америчка авиона, на висини од 6000 метара прелетело Анатолију према Црном Мору и приликом њиховог повратка дошло је до спуштања неколико апарата. Сами амерички пилоти су изјавили у Анкари да је до слетања дошло због несташице бензина, али дописник „Трансконтинент Преса" констатује: „Досада издате турске званичне изјаве уопште не говоре о несавесној повреди турске неутралности, нити је турској штампи дозвољено доношење коментара те се утолико пре поставља питање — наставља се даље извештај ТП-а — какав став жели турска влада да заузме према повреди неутралности и у којој су мери турске противавионске батерије ступиле у дејство. Извештај ТП-а се, затим, наставља:

„На ова набачена питања дошла је изјава америчког министра спољних послова, Хала, да су од 22 апарата „који су требали на Балкану да изврше једну мисију", приликом повратка, због несташице бензина, четири морала да изврше присилно слетање у Турској, али се није десио такав догађај — додао је Хал — који би захтевао дипломатске кораке.

— Зашто да овакав догађај не би изазвао дипломатске кораке — каже ТП. Можда Турска у америчкој политичкој рачуници игра улогу занемареног количника? У исто време бостонски радио доноси хвалоспев о "пријему америчких војних пилота у Турској" и о турској гостољубивости. Турско гостопримство је толико познато, да Турска нема потребе, заиста, да се то констатује тада када га војни пилоти заслужују у облику интернације. Овакве мегловите акције, које америчка пропаганда зато доноси да би потиснула праве чињенице у позадину, имаће мало успеха у Турској, која са толико бриге бди над одбраном својих интереса и права.

х—з.

Кроз ШТАМПУ

Битка у Либији

„Нојес Винер Тагблат" у наводу британских извештаја о току операција на североафричком фронту, вели да се онде наглашује да све зависи од тога колико ће бити могуће благовремено појачати веома ослабеле борбене снаге Ричијеве у Киренајци, пре но што последњи порази порасту до војне катастрофе. Ако наступи потпора с мора, тако изјављује један енглески извештач, она је, свакако, стигла у последњем тренутку, јер *„положај је постао веома критичан"*. Као најважнији узрок тога отворено се признаје да је језгро осме армије Ричијеве, њене оклопне дивизије, *„одлучно оружје у пустињском рату"*, пало у замку.

„Војни дописник Тајмса капетан Фал држи — пише даље бечки дневник — *да је неразумљиво како су главне снаге Ричијевих тенкова могле доспети у једну такву замку, пошто по досадањим искуствима концентрисане оклопне формације у једноме покретном рату ретко могу да буду у таквој мери изненађене, пошто оне обично имају пред собом штит лаких извидничких кола. Други енглески посматрачи иду у своме песимизму још даље, и употребљавају брзо прилику да Совјетима објасне да после последњих догађаја у Северној Африци питање офанзивног вођења рата у Европи поново скреће у неизвесну будућност. „У најмању руку индиректно ће битка у Либији одлучити о изгледима на остварење другога фронта у Европи" вели један енглески лист. Дописник Дејли Телеграфа код осме британске армије изјављује* — дознаје „Нојес Винер Тагблат" — *да оскудна тонажа није допустила држање и снабдевање веће армије но што су резерве које се налазе у Египту. Та свирепа чињеница сноси главну кривицу и сада поново за то да се, упркос свима надама, није могла остварити победоносна одлука."*

*

„Пестер Лојд", у расматрању посете шпанског министра спољних послова Серано Сињера у Италији, пише да су Сињер и гроф Ђано заступници исте латинштине која је, столећима, отсудно утицала на судбу Средоземља, а делом и на континент. А и касније, историја италијанског и шпанског народа ишла је истим током и имала исте историске догађаје.

„Шпанија се није сматрала у положају — пише „Пестер Лојд" — *да суделује у садањем рату, али је ипак, у знак своје повезаности са силама Осовине, створила „плаву дивизију", која је и одвише уочљив доказ на којој страни стоје прави осећаји шпанског народа".* Потсетивши на изјаву Сињера у априлу 1942 да силе Осовине и Шпанија имају исту идеологију, и да су оне међусобно спојене многим другим везама, пештански дневник пише:

„У тој духовној атмосфери, оба министра спољних послова неће моћи а да не баце један поглед на прастари простор своје расе, на Средоземно Море. За обоје је политичка формација тога простора животно питање. Шпанија Франка је за решење овог питања за време грађанског рата дала прилог којим је спречила да онде бољшевизам узме маха. Италија је сада за то да то питање у своме смислу коначно реши. У заједници са савезничким Немцима, италијански су војници на путу да животно право италијанског народа у томе оквиру осигурају заувек. Успе ли им то, о чему тешко да се још, после бесприморних победа на мору, и на копну у Либији, може сумњати, тиме је осигурано животно право шпанског народа у заједничком животном простору."

*

„Базлер Нахрихтену" саопштавају — како јавља „Донауцајтунг" — у *уводнику један допис из иностранства, бесумње са енглеске стране, у коме се, при покушају да се енглеско-совјетски споразум оправда пред швајцарском јавношћу, сасвим отворено допушта постојање тајних клаузула, бар што се тиче Балкана. Саопштава се чак која територијална питања већ важе као сазрела, а која се још морају узети натраг. У средишту тих англо-руских балканских планова стоји једна совјетизирана Бугарска, која своје заузето подручје на рачун Југославије, Румуније и Грчке има да задржи, а Совјетској Унији да пружи излаз ка Средоземном Мору, који онда не мора више да тражи преко турског подручја. Грчка би имала бити доминион Енглеске, док паде у будућност Југославије због ранијег несклада са Москвом изгледају јако сумњиве. Занимљиво је да се повратак Бесарабије Совјетској Унији сматра као нешто по себи разумљиво."*

*

„Мађар Немзет", у цитирању берлинских листова о положају и држању Турске, наводи писање „Дојче Алгемајне Цајтунга", где се вели, поводом годишњице немачко-турског пакта о пријатељству, да он има дубока корена у Турској, и да не само заједнички интереси, него и пријатељство оружја из светског рата везује оба народа. Цитира затим писање „Франкфуртер Цајтунга" којим се упознаје англосаксонска намера да искрцавање желе да остваре преко Турске. Томе је, дабоме, предуслов — наглашује немачки лист — да се у Турској не да никакав отпор англосаксонским трупама, бродовима и авионима. Цео план међутим нема уопште никакве основе: на званичном месту наглашује се да је Турска потпуно неутрална, за уговор са Енглезима само је одбранбене природе, и Турска никад није изишла из тог оквира, штавише одржава са Немачком сталне и све јаче пријатељске везе.

„Англосаксонски планови искрцавања узели су у комбинацију и Шпанију — пише „Мађар Немзет". — *И о томе подробно дискутује франкфуртски дневник, који каже да искрцавање у Шпанију сматрају у Лондону и Вашингтону као једно од најцелисходнијих могућности. У војном погледу, додуше, не рачунају много с тиме, — немачка војска би преко копна пре могла бити у Шпанији него Англосаксонци преко мора, дакле Енглези своје шансе стављају у даљу будућност, у очекивању политичког преокрета. Рачунају на то да би се шпањолске трупе ставиле насупрот немачким трупама, или пак да би евентуално с англосаксонске стране наоружали комунисте, што би* — вели „Франкфуртер Цајтунг" — *значило ново избијање грађанског рата у Шпанији. Лист оштро жигоше такву неморалну идеју којој је добробит и будућност шпанског народа тако ирелевантна."*

У осврту на североафрички фронт, лист наводи поздравни брзојав генерала Маршала Ричију, команданту североафричких трупа, поводом *„одличног отпора VIII армије"*, и где је изражена нарочита радост што су при овоме *„успешном отпору"* суделовали и амерички тенкови и авиони. *„Тај брзојав* — примећује на то „Берлинер Берзенцајтунг" — *у Лондону ће, извесно, изазвати огромну радост, јер сведочи да Енглези ни са америчком помоћу нису у стању да се супротставе Ромеловим нападима."*

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

Ромел о новим могућностима за напад

Рим, 19 јуна. — (Стефани). Ратни извештач „Кориере дела Сера" имао је прилике да непосредно пред заузимање Бир Хакеима, разговара са генералобрстом Ромелом, кога је затекао, са својим генералштабом, на једној истакнутој позицији североафричког фронта. Седиште команданта немачког афричког корпа састоји се из тенковских кола и аутомобила. Један велики теретни ауто служи генералу истовремену и као канцеларија, команда и стан за време битке.

У кратком разговору са италијанским новинарем, генерал Ромел је рекао: „Борба је јака, јер непријатељ располаже са врло много и јаких сретстава, а у битци се нарочито може снабдети са упоришта Тобрука. Са Бир Хакеимом пада јужни стубац у британском обранбеном систему у пустињи, и стварају се нове могућности за напад. Са великом радошћу могу вам рећи да су се италијански команданти и трупе са ванредном одлучношћу борили и храбро постигле свој циљ".

Черчил је изненада стигао у Вашингтон
где ће са Рузвелтом водити важне преговоре

Берлин, 19 јуна. (ДНБ) — Како британска обавештајна служба званично саопштава, претседник енглеске владе стигао је у Вашингтон. У његовој пратњи налази се и шеф енглеског генералштаба. У Белој кући се званично изјавило да је Черчил одмах по доласку у САД почео преговоре са Рузвелтом о томе како да даље воде и *„добију рат“*.

Према информацијама ДНБ-а, изненадан долазак Черчила у Америку може се довести у везу са великом оскудицом у тонажи англосаксонске ратне морнарице и положајем изазваним најновијим војним догађајима.

ДНБ, на основу једног саопштења лондонског радио, јавља да је одлазак Черчилов у Америку у Енглеској саопштен у 2 часа изјутра. У целој Енглеској ова вест је изазвала највећу сензацију. О том путу били су обавештени само чланови владе и највиши официри. Још у уторак енглески претседник владе био је код краља у аудијенцији. Лондонски радио јавља и то да је у Вашингтону сазвана конференција новинара од стране Рузвелтовог личног секретара Ирлиа, који им је саопштио вест о Черчиловој посети, додавши да од Рузвелта и Черчила ове недеље уопште не очекују никакве изјаве.

БЕРЛИНСКИ КОМЕНТАРИ О ЧЕРЧИЛОВОМ БОРАВКУ У ВАШИНГТОНУ

Берлин, 19 јуна. — (ДНБ) Са надлежне немачке стране се саопштава: Надлежни немачки политички кругови обележавају Черчилов пут у Америку као акт диктиран нуждом услед ванредно крупних проблема који муче Велику Британију, делимично због стања у Либији, делимично услед последњих догађаја у Средоземном Мору, а делом и због сталног смањења тонаже савезничке ратне флоте.

Може се још претпоставити да је Черчил овај пут предузео да избегне будућим оштрим критикама енглеске јавности. Као што је познато, претседник британске владе већ је често у блиској прошлости избегавао јаке буре енглеског јавног мнења путовањем у Америку и неким другим начином тежећи за новим убедљивим ефектима.

У Вилхелмштрасе се верује да овај Черчилов пут има такву позадину која са немачког гледишта може само да се означи као повољна и помирљива, јер за Черчила сада не преостаје ништа више него да поново падне у Рузвелтов загрљај.

Четири циља Черчиловог пута у Америку

Берлин, 19 јуна. — (ДНБ) Према саопштењу дипломатског дописника Рајтерове агенције, може се закључити да посета енглеског премијера Унији има искључиво пословно обележје. Моментано постоје четири важна питања по којима ће, како изгледа, Черчил преговарати за време свог боравка у Вашингтону: питање стварања другог фронта у Европи, проблеми транспорта ратног материјала, ситуација на Блиском и Далеком Истоку и питање америчких лиферација за рачун Енглеске, Совјетске Уније и Кине. Енглески дописник даље јавља да није вероватно да ће се Черчил за време свог боравка у Америци појављивати пред јавношћу. Један од најважнијих циљева ове Черчилове посете, каже се у Рајтеровом саопштењу, је да се створи могућност ради „муњевитог доношења одлука“ од стране Савезника.

О чему ће се још преговарати на састанку у Вашингтону

Амстердам, 19 јуна. — (ДНБ) Како британска обавештајна служба јавља у свом нарочитом извештају, у пратњи претседника енглеске владе Черчила налазе се шеф генералштаба сер Ален Брук и генерал-мајор Хестингс.

У вези са путем Черчила у САД, радио Лондон доноси мишљење свог радио коментатора Гитиа, који каже да ће се на састанку у Вашингтону између осталог водити разговори и о ратној ситуацији у Либији. Даље је изјавио да би негативан завршетак битке у Либији значио озбиљан пораз за Енглезе. Вероватно је да ће се на састанку у Вашингтону преговарати и о Средоземном Мору. Углавном, претресаће се мучно питање по Англосаксонце: обезбеђење спољних поморских линија између Европе и Африке, с једне стране, и Далеког Истока, с друге стране. Коментатор лондонског радиа даље каже да Енглези морају имати више бродова и морају признати, како је то Рузвелт недавно рекао: **„Борба за снебдевање ратним материјалом дошла је у критичан стадиум.“** Вероватно је да ће Черчил за време ових преговора тражити од Рузвелта да Американци помогну Британцима на пољу ратне флоте.

На састанку у Вашингтону претресаће се свакако питање другог европског фронта
каже Рузвелтов секретар Ирли

Женева, 19 јуна. (ДНБ) — Лични секретар претседника Рузвелта, Ирли, дао је 18 јуна по подне изјаву претставницима америчке и стране штампе у вези са Черчиловим доласком у Вашингтону. Он им је издиктирао том приликом следеће званично саопштење:

„Британски премијер Винстон Черчил налази се сада поново у Северној Америци. Он ће за време свог боравка конферисати са Рузвелтом. Ови преговори почеће одмах. Главне теме ове конференције биће: данашње стање рата, начин вођења рата и могућности које обезбеђују победу у рату“.

После набрајања лица која ће узети учешћа на овој конференцији, Ирли је изјавио: у току ове недеље не очекујте никаква саопштења од стране Рузвелта или Черчила за јавност. О појединостима циља Черчиловог боравка у америчкој престоници ништа није хтео да каже, а исто тако дао је негативан одговор и на питање да ли је овај долазак енглеског државника у Америку природна последица преговора које је Молотов водио у Лондону и Вашингтону.

На питање да ли ће на тој конференцији бити претресано и питање стварања другог фронта у Европи, Ирли је на то без размишљања изјавио да се на то са сигурношћу може рачунати.

Совјетска Унија ратификовала енглеско-совјетски споразум

Берлин, 19 јуна. — (ДНБ). Према једном званичном саопштењу московског радиа, Врховни савет Совјетских Република одржао је у четвртак увече ванредну седницу. На дневном реду се налазио предлог за ратификацију енглеско-совјетског споразума, који је Молотов 26 маја у име совјетске владе потписао у Лондону. Молотов је на седници поднео опсежан извештај о својим преговорима у Лондону и Вашингтону. Највиши савет Совјетских Република решио је да се овај споразум ратификује.

Говор Филова

Софија, 19 јуни. (ТП) — Бугарски министар претседник Филов, у своме говору преко радиа, који су преносиле све станице у земљи, изнео је мере које предузима влада на подручју народног снабдевања, одређивања цена и регулисање плата, односно надница. Намера је бугарске владе да и за домаће производе, и за робу која се увози, одреди утврђене цене које ће важити за сво време док траје рат. За чиновнике и раднике осигураће се, према њиховом породичном стању, нова олакшања. И досадањи систем снабдевања биће битно измењен, — политика колективног снабдевања биће, додуше, задржана, али се притом неће спречавати приватне могућности. Посебно ће се повести брига да се разна, неопходна ограничења и жртве грађанства учине што сношљивијим.

Влада ће, даље, безобзирно поступити против свих спекуланата, ма којем кругу друштвеном они припадали. У доба кад борба тече на живот и смрт — нагласио је министар Филов — свака је спекулација равна народном издајству, те ће се предузети низ мера да се ово зло угуши у корену. Свој говор закључио је министар Филов апелом на сједињење између народа и владе, што је први предуслов за успешан развој нације.

Бачки хонведи положили заклетву
Свечаност полагања заклетве обављена је на Регентов рођендан

У Хонведској касарни пограничних ловаца, на Рођендан Регента, после преподневних свечаности, обављена је још једна значајна свечаност: бачки хонведи, који се налазе на течају преобуке (аткепзе танфољам), положили су први пут заклетву на верност Врховном Заповеднику и Отаџбини.

С обзиром да међу бачким хонведима има и велики број Срба, који се такође налазе на овом течају, ова свечаност имала је посебан значај. Наиме Срби су заклетву положили на свом матерњем језику, да би се на тај начин дао заклетви још дубљи значај.

Истовремено, полагањем заклетве, коју су Срби положили на српском језику, хтело се и са званичне стране нагласити да хонведство другарском љубављу окупља у својој средини све грађане и других народности и даје им могућности да на свом матерњем језику полажу заклетву.

Сама свечаност протекла је у необично свечаном оквиру, а после тога био је заједнички војнички ручак, на коме су узели учешћа за истим столовима старешине, подофицири и редови, а на коме је поново истакнут значај овог дана за бачке хонведе.

РЕКС

Осудише га на живот

Сјајно дело мађарске филмске производње

Јавор Пал, Петровић Светислав, Шомаи Артур, Хедвеги Валерија и Задор Ђерђи 689

ПАЛАС

Збогом Францишка!

Премијера одличног немачког љубавног Филма

Х, Шенкер, Марнјане Хопс

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

АПОЛО

Буди добра до смрти

Одличан мађарски филм по гласовитом роману Морица Жигмонда Чортош Ђ., Рожахеђи К., Киш Ф., Радаи М., Маљи Г., Толнаи К., Томбасет Е. и др.

ОДЕОН

Само поименце

Карола Ломбард, Гари Гранд, Кеј Францис

ЂЕНОВА И ЂЕНОВЉАНИ

Отет стенама, прекрасни пристанишни град Италије и даље се нагло изграђује

Ђенова, јуна. — Да се стигне у Ђенову, мора се из Рима путовати обалом, једном од најскупљих што их је Италија имала да изгради. Воз, теран електричним погоном, пролази кроз тунеле, допуштајући тек за трен ока поглед на блиставу површину мора.

То је стеновит, живописан предео. Пристаниште Ливорна и фјордовска ратна лука Специје утканц су у њега. Недалеко пред Ђеновом јавља се Ривијера са својом бујном флором, богатија у врстама дрвећа и биља него јужни крајеви Сорента и Амалфија. Кроз један подземни коридор пруга улази у Ђенову.

„ЗЛАТАН СОКАК" СА ПАТРИЦИЈСКИМ ПАЛАТАМА

Ђенова је отета стенама. Шкољкасто је она уграђена у основу брега. Рад је ту текао стопу по стопу, стваран је постепено простор за улице и куће, које степенасто стоје једна над другом. Тај потез вертикалног надзидавања, који даје слика града, добија свој нарочит акцент са новоизграђеним палатама. Оне су израз „страсти зидања" којом су Ђеновљани и данас још опхрвани.

Недалеко од њих, само пар корака у страну, улази се у једну уску улицу, стари „златан сокак" — данашња Виа Гарибалди — у којој се, у отменом међусобном отстојању, дижу фасаде палата ђеновљанских патрицијских породица. И оне су опкољене живим саобраћајем и жамором светине, па ипак, у своме хладном достојанству, узвишене над вревом свакидашњице.

Нови велики кварт града довршен је пред избијање рата, 1939. Многоспратне, из бетона и стакла изграђене палате скоро да залазе у само море. Нигде иначе, у целој Италији, нису грађевине вароши тако блиске мору. Те су кућерине без сваке романтике, но ипак стоје на обали која, у својој хармонији са плавим морем, даје живописно дејство.

„СТРАСТ ЗИДАЊА" — ОСНОВНА ЦРТА ЂЕНОВЉАНА

Дуж пристаништа, пружа се, с једнога краја града на други, глатка пруга ауто-страде. Око уске, беле куле светиље, надалеко и нашироко је разнесена стеновита маса, стари казамати који су се налазили на брежуљцима, леже у рушевинама. Дванаест милиона кубних метара покренуто је — само подлога куле светиље, са два милиона кубних метара, остала је — да би се прокрчио пут за везу са аутострадом у Милано.

Грађевинска делатност је и за време рата жива. „Страст зидања" је основна црта Ђеновљана. Она их није никад напуштала, па их је извесно и спречила да се развој овога поморског града, слично другим италијанским пристаништима, заустави.

ПРИСТАНИШТЕ ДАНАС ДРЕМА...

Тај стваралачки ритам Ђеновљана долази до израза и у њиховој индустрији. Ђенова живи, у мирно време, од рада, трговања, производње. Ђеновљани су посебан тип људи, мрке косе, осредње величине. Добија се утисак да се они око подне не налазе по великим кавганама само стога да се галантно шале и ћаскају, него и да склапају озбиљне трговине. Трговине? Пристаниште Ђенове данас је мирно. Оно мало швајцарских пароброда који леже уз обе стране морског језичка, и оно неколико шпански обојених бродића која се утоварују или истоварују, не могу да надоместе оскудност саобраћаја. У мирно време, Ђенова је, што се тиче размене робе, прво пристаниште Италије. Највећи број путника има, дабоме, Напуљ, али је то средиште саобраћаја са афричким колонијама, исељенички центар, док је у робном промету Напуљ на последњем месту, још иза Венеције и Трста. Ђенова је пре свега посредовала у саобраћају Атлантика. Затварање Гибралтара њу је, од свију италијанских лука, највише погодило.

ТВОРНИЦА АНСАЛДА — „КРУП ИТАЛИЈЕ"

Кад је пристаниште празно, види се најбоље његово велико пространство. Панорама града проширује се, са старим кулама на шиљастим бреговима, између којих се истиче, на преко 1.000 метара високом брду, црква Санта Марија дела Гвардиа.

Одједном, међутим, искрсава нова слика. Димњаци који се пуше, индустриски уређаји и грађевине, — силуете фабрика челика и бродоградње Ансалда и Илве. Ансалдо је данас једна од највећих творница оружја, — Круп Италије. Непосредни положај њен на Средоземном Мору створио је погодности за довоз. Првобитно су довожене шпањолске руде које су у Ђенови прерађиване. Данас, међутим, угаљ и руде долазе са копна, из Немачке. Ансалдо и Илва данас су језгро стваралачке ратне индустрије.

РУБЕНС И ВАН ДАЈК — ДИКА ЂЕНОВЕ

И часове уметничког уживања пружа Ђенова. Галерија слика чува многу драгоцену уметничку тековину. Ту су и творевине чувених старих холандских мајстора кичице и палете Рубенса и Ван Дајка. Овај последњи, велики сликар друштва XVIII века, портретирао је ђеновско племство. Међу многим његовим делима, портре Антонија Бриљоло и жене му, у палати Росо, показују већ потпуно сазрели талент славног сликара.

Најзад, часове спокоја приређује Ђенова при шетњама по планинским путевима, који се усамљено, са морем на подножју, повлаче и губе у планинама. Ту је мртва тишина, ваздух свеж, и душа спокојна...

АП 20. VI. 1942

Немци у Ујвидеку прославили су Регентов рођендан

Немци у Ујвидеку на свечан начин прославили су 75-и Рођендан Регента у свом дому. Свечаност је приређена у великој сали Немачког Дома уз учешће свих Немача, који су дошли у својим униформама. Од позваних гостију, на свечаности примећени су г. **Гунде Геза**, пуковник, заменик команданта места, штабски капетан речне страже г. **Славик**, витез **г. др. Нађ Миклош**, градоначелник, г. **др. Зомбори Ђула**, полициски надсаветник, **витез г. Кун Берталан**, потпуковник, мајор г. **Море Андор**. На свечаности, после химне, одржао је леп говор о Регенту г. **др. Рихард Дернер** вођа овдашњих Немаца у коме је истакао Његову личност као војника и државника, који је остао веран савезник силама Осовине у великој и значајној борби за нову Европу. Свечаност је завршена немачким народним песмама у духу мађарско-немачког братства.

Ујвидечка недеља

Биће приређена велика фото-изложба

У низу разних културних и спортских приредаба, које ће се одржати за време **„Ујвидечке недеље"** од 27 јуна до 5 јула, свакако да ће истакнуто место заузети велика фото изложба, која ће бити отворена у суботу, 27 јуна у подне у овдашњем католичком кругу.

Изложба ће сваки дан бити непрекидно отворена од 5 јула у 7 часова увече. На изложби ће бити отворена и пошта, која ће радити свакодневно од 9—12 и по подне од 3—7 часова на којој ће се моћи предавати не само обичне поштанске пошиљке, него и препоручена писма и телеграми, водити телефонски разговори са јавне говорнице итд. Ова пошта имаће посебан жиг, којим ће жигосати марке, тако да ће изложба бити од значаја и за филателисте.

Осим тога на изложби ће бити свакодневно пројекције филмова у боји.

Најновије криминално издање

ПРАВДА ПОБЕЂУЈЕ

излази 21 овог месеца

а стаје свега 30 филера

— **Купање у Сави забрањено.** Према наредби београдског шефа полиције, у интересу народног здравља забрањује се купање не само у Дунаву, већ и у Сави и топчидерском потоку. И прање рубља, напајање стоке итд. у тим водама строго је забрањено.

= **Жетва у Грчкој започела.** Из разних крајева Грчке јавља се министарству пољопривреде да је жетва житарица отпочела, и да се може очекивати да ће бити повољна. Влада предузима све мере да жетвене приносе осигура за исхрану становништва.

— **Прослава рођендана Регента у Зомбору и Сабадки.** Рођендан Њ. Преузвишености Регента нађбањав Хортхи Миклоша прослављен је у Зомбору на свечан и достојанствен начин. Уочи рођендана око пола 9 часова увече пошла је бакљада са војском и бројном публиком, те су сви носили шаролике лампионе. Када су дошли пред Градску кућу почео је затромет. На сам дан пре подне одржана су благодарења, у којима су узели живог учешћа сви службеници жупаније, града, финансијске дирекције, претставници војске и грађани са разним корпорацијама и удружењима. А после благодарења упућени су многи телеграфски поздрави и жеље Њ. Преузвишености Регенту од стране месних власти и корпорација. — Исто тако и у Сабадки прослава рођендана Намесника витез Хортхи Миклоша извршена је у свечаном оквиру. Град је био искићен заставама, а у свим хришћанским црквама одржано је благодарење. Благодарењу су присуствовали највиши претставници месних војних, грађанских и црквених власти.

— **Недеља у Саборној цркви.** Пева Хор Саборне цркве под управом Мирутина Ружића, професора. Велика јектенија — Тајчевића. Свјати Боже — Чајковског. Сугуба јектенија — Добри Христова. За мртве — Христића, За оглашене — Маринковића, Херувика и Јако да Царја — Добри Христова бр. 1, Прозбена јектенија. Отца и Сина, Вјерују — Добри Христова. Милост мира и даље — А. Кретена, Достојно — Добри Христова, Оче наш — Бинички (сопран Нада Мушицка), Причасно, Ниње отпушчајеши — Недеља, Завршно — Бинички, Буди имја — народно. На многаја љета Владико — Добри Христова (236).

— **Мађарска академија поклонила париској библиотеци већи број књига.** Како „Регели Мађарорсаг" јавља из Париза, многи француски листови у опширним чланцима са благодарношћу констатују да је мађарска Академија наука недавно послала као поклон већи број књига и илустрација националној библиотеци у Паризу.

— **Наредба о зградама удружења у којима се могу сместити школе.** У најновијем броју „Службених новина" објављена је владина наредба о оним зградама и просторијама разних удружења у земљи, која се могу, у случају потребе, употребити за смештање школских просторија. У првом реду долази у обзир смештање оних школа чије су зграде употребљене у војне сврхе.

— **Састанак матураната** свих педесет годишта гимназије у Сабадки одржаће се 28 јула у Сабадки и на Палићу. Нарочити припремни одбори у Сабадки и Будапешти раде на томе, да обавесте по могућству све матуранте гимназије у Сабадки који су матурирали између 1941 и 1891 године. Свечани говор одржаће стални заменик Министра војске Литаи Андраш арм. генерал и др. Хомонаи Тивадар главни гр. начелник Будапеште.

= **Бугарска забрањује производњу шећерлема.** Јавља се из Софије да је бугарско министарство трговине до даљег наређења забранило свако зготовљавање бонбона и шећерлема.

Полиција је у Ујвидеку ухапсила једну дружину која је проносила алармантне вести

Слушали су и протурали пропагандне вести лондонског и московског радиа

Пре неколико дана, како се сазнало, полиција је извршила већи број хапшења у Ујвидеку. Ухапшени су неки радници и намештеници Ристићеве фабрике, а исто тако и неколико лица из грађанства, укупно њих 14 на броју.

Како смо са надлежне полицијске стране обавештени, овде се радило о лицима која су под утиском пропаганде лондонског и московског радиа покушала да изврше извесне протудржавне радње, али је полиција, благовремено обавештена о њиховим намерама, у последњем тренутку спречила извођење плана и све их похапсила. Сви ће они бити изведени пред суд где ће им бити суђено.

Са полицијске стране додаје се да је полиција била у могућности да прати и благовремено спречи рад несавесних елемената, јер у данашње ратно време нарочито је за осуду свака радња, која би ишла на уштрб државне безбедности и зато би сваки требао у свом интересу да се клони сваке радње, која би под утицајем стране пропаганде ишла за тим да се поремети мир и спокојство грађана.

Језива несрећа *на каналу код Обечеја*

Колица са двоје мале деце пала у канал

У Обечеју прекјуче се десила тешка несрећа: Јанош Сабо, осмогодишњи син Сабо Андраша, надничара, ишао је по млеко на салаш. Успут, он је на колицима повео свог трогодишњег брата Јожефа и сестру Јулишку, стару годину и по дана.

Дошавши до канала, где је требао да сачека да преко канала чамцем превезу млеко, он је колица ставио на обалу канала. Одједном, из непознатих узрока, колица су појурила низбрдицом у канал, пре него што је Јанош могао да притрчи и да их заустави. Дечак је почео да виче за помоћ и Ваштаг Ференц, обућар, који је недалеко пецао рибу, скочио је у канал да спасе децу. Како су шлајзови били отворени, вода је протицала каналом великом брзином да би спасао све троје, јер је Јанош такође скочио у канал да спасе брата и сестру, па је и он нестао у јакој струји. Ваштаг је успео да двоје мале деце спасе, али је Јанош нестао и није могао више бити пронађен.

—oo●oo—

— **Осуђен због уцењивања.** Михајло Енглерт и Јожеф Месарош, оба из Зомбора отишли су на салаш код Чеде Маширевића из Зомбора, и том приликом је Енглерт од Маширевића тражио да му исплати 402 пенгова, јер је по његовом мишљењу неправедно био осуђен од суда још пре 5—6 година, да врати Маширевићу паре за краву, коју је оштећени купио од њега а која је била болесна, што је у оно доба и ветеринарским налазом доказано било. Маширевић није хтео одмах да пристане на враћање ове суме, у коју је урачуната камата, али када му је први окривљени запретио да ће га јавити жандарима, да ће га ови везати и отерати у Бају, онда се Маширевић посаветовао са сином и снајом, који су такође чули ову претњу, исплатио тражену суму. Извесно време после тога он је поднео кривичну тужбу због уцене. На јучерашњем суђењу извршено је саслушање сведока, па је суд прогласио обојицу кривима и осудио Михајла Енглерта са 100 пенгова а Јожефа Месароша са 50 пенгова с тим, да Енглерт има да врати Чеди Маширевићу 402 пенгова са коликом га је сумом уценио и коју је суму добио. Пресуда је правомоћна.

— **Љубоморни Циганин избо своју жену.** Цигански свирач Михаљ Борош из Вајслова био је необично љубоморан на своју жену и због тога се недавно посвађао са њом. За време свађе потегао је на њу свој велики перорез и сву је избо. Због тога га је окружни суд у Печу осудио на четири месеца затвора.

— **Осуђена крадљивачка дружина у Зомбору.** Пред судом у Зомбору одржано је суђење Стевану Дардалићу, Ани Ковач, Розалији Ковач, Густаву Лакатошу и Розалији Рац који су извршили низ крађа код Стевана Луцкарса, трговца, Петра Кронића, Имре Дерпера и Конрада Гајгера те наводно и код Јожефа Кубика. Први и други окривљени признали су крађе код свих сем код Кубика. Суд је осудио Стевана Дардалића са једном годином строгог затвора, 3 године губитка часних и политичких права, Ану Ковач са 6 месеци затвора, 3 године губитка часних права, Розалију Ковач са 3 месеца затвора а ослободио је Густава Лакатоша и Розалију Рац јер њихова дела нису могла бити доказана. (д.)

— **Из непажње пала под трамвајске точкове.** Како се из Будапеште јавља, код моста „Маргит" десио се несрећан случај. Једна скромно одевена млада дама из непажње искочила је из трамваја пре него што је стао и пала је под точкове. Она је у болници после неколико часова умрла. Њен идентитет још није утврђен.

— **Контрола трговина са живежним намирницама у Сабадки** отпочеће ускоро. Градско начелство обавезало је сваког трговца са живежним намирницама, да уведе контролну књигу у коју ће се уписивати лекари, који су дужни да с времена на време контролишу радњу. Контролне књиге имају се преузети у року од осам дана код гл. портира градске куће уз наплату 1 пенга.

— **Млади баштован извршио самоубиство попивши 40 таблета никотина.** Баштовански помоћник Иштван Бартоши извршио је у лабораторији Баштованске академије у Будапешти самоубиство прогутавши одједном 40 таблета растворено никотина. Овај снажан отров убио га је за неколико минута. Он је за собом оставио кратко опроштајно писмо са овим речима: „Молим све оне које сам увредио да ми опросте".

ПРИВРЕДА

Привредна потрошња Мађарске у рату

О горњем питању даје проф. д-р Иштав Варга, у будапештанском часопису „Сидост Економист", стручна разматрања, из којих доносимо ниже маркантније одломке.

Ратна привреда често стоји пред алтернативом да или од становништва захтева повећане жртве, да би тиме постигла боље изгледе за послератно доба, или пак да пристане на блажа одрицања, уз опасност да се баш због тога ситуација после рата пооштри.

Најједноставнији пример за то је управљање са снабдевањем месом. Бројно стање стоке је по себи довољно велико да повишене потребе и годинама задовољава, повећаним клањем. Али, ако би се одустало од завођења безмесних дана, повишена потрошња меса — којој би грађанство морало да приступи услед оскудевања других животних намирница — довела би наскоро до смањења броја стоке, првенствено говеда. То би смањење, даље, услед смањеног стајског гњојива, и оскудице у теглећој стоци, неповољно утицало на жетвене приносе. Сем тога, при мањем бројном стању је, дабоме, и приноса у подмлатку слабија.

Множина сточних храњива се у ратним приликама у Мађарској може повећати само у врло ограниченој мери, а и то малено повећање ишло би на штету других производа, можда важнијих за ратну привреду, и на штету продуката за људску исхрану.

Индустриска производња у Мађарској — супротно многим другим државама — није устукнула. Упркос тешкоћа са набавком сировина, пошло је чак за руком да се, с помоћу нових инвестиција, та продукција подигне. Но пошто наоружавање апсорбује за себе велик део индустриске производње, стоји за цивилну потрошњу мање индустриских продуката на расположењу.

Продукција материје за замену — сурогата — је, додуше, веома напредовала. Али, карактеристика такве једне материје никако није да она безусловно мора бити лошија од њој супституиране природне сировине, него да је за њену производњу потребно више људског рада него за прераду природних сировина. Производња материје за замену, дакле, смањује продуктивност људске радне снаге.

На продуктивитет пољопривреде утицали су поновне лоше жетве, као и немогућност да се сточна храна која недостаје надокнади увозом. Пољопривредна производња је органска целина. Тешкоће и оскудице које се покажу у макојој њеној грани, покажу наскоро секундарна дејства и у другим гранама. Најзад, и повећана потрошња војске одузима цивилном становништву животне намирнице.

Последица свега тога је, да се, пролазно, мора лошије живети. На то се бива и приморан опадањем реалног дохотка, тј. чињеницом да плате и други приходи у мањој мери расту него цене.

— **У близини Дарде убијен чобанин.** У атару села Дарде нађен је 46-годишњи имућни чобанин Тодор Џамбес са размрсканом главом у потоку. Непознати убица узео је од своје жртве сав новац и све ствари од вредности. Убицу сада тражи жандармерија.

— **Поседници у Сабадки,** који располажу са житном картом, позвани су од стране градског начелства да до 30 јуна увек неко буде код куће од чланова породице, који ће органима власти моћи давати потребна обавештења за издавање нове житне карте.

— **19 јуна почели су први мајсторски испити у Бачкој** код занатлијског удружења у Зомбору. Месне занатлије са највећом радошћу поздравиле су ове испите, јер се већ дуже времена није могао полагати мајсторски испит, што је ишло на штету многих занатлија. — Испитну комисију сачињавају већ раније наименовани стручњаци а претседава специјалан изасланик Занатске и трговачке коморе из Сегеда.

— **Брзи воз између Сабадке и Нађварада** почео је саобраћати од 10 јуна редовно. Овај непосредни брзи воз, који ће везати највећи град Бачке са Нађварадом у својим успутним станицама имаће и Сегед и Бебешчабу. Брзи воз полази из Сабадке у јутру у 6.04, из Сегеда у 7.20, а у Нађварад стиже у 11 сати. Из Нађварада полази у 19.50 те стиже у Сегед у 23.10 а у Сабадку у 0.47. Овај воз у Нађвараду има одмах везу са Коложваром односно из Коложвара те Сатмарнемети и Марошвашархељ такође.

— **Финансијска дирекција у Зомбору** известила је да је завршен разрез порезе на течевину и обрт свима односним порезницима на територији Бачке. У вези с тим Занатска и трговачка комора, по претходном саслушању заинтересованих удружења, предложила је великом жупану чланове из реда занатлија и трговаца, који ће бити постављени у рекламационе одборе. Ови одбори ускоро ће отпочети са радом у Зомбору, Сабадки, Ујвидеку, Зенти, Тополи, Кули и Паланци.

— **Нађен је црвени женски кожни новчаник** пред зградом Аполо биоскопа са неким документима, који гласе на име Иванка Јелашић. Власник ових докумената може их подићи заједно са новчаником у нашој администрацији.

— **Енглеску не интересују ратни филмови.** Како јавља „Опсервер", посетиоци биоскопа у Лондону одбијају да плаћају повишене улазнице за гледање ратних филмова. Стога је Холивуду дато упутство да отсада зготовљава 20% филмова у којима су ратни догађаји само узгредно додирнути.

= **Немачко - грчка измена робе.** Према новом склопљеном трговинском уговору између Немачке и Грчке, Рајх ће добијати из Грчке првенствено минерална блага, док ће, у замену за то, Немачка одашиљати индустриске производе и животне намирнице.

— **Вештачка киша у Данској.** У пољопривредној огледној станици у Копенхагену конструисани су уређаји за стварање вештачке кише врло опсежних сразмера, тако да се једним замахом може залити пола јутра земљишта количином воде која одговара 6 мм. падавине.

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

= **Наредба о скупљању коприва у Мађарској.** Организација скупљања коприва које дивље расту, — а које се, према наредби министра за снабдевање од 31 маја, има спровести широм државе — пренесена је на Мађарско д. д. за житну трговину и на Д. д. „Таурус" за трговину сировинама. Обе фирме организоваће скупљање заједнички, и њихови повереници већ су, по свима крајевима државе, приступили послу.

= **Двострука култура усева у Италији.** Климатске прилике у Италији дозвољавају у много случајева да се, после пшеничне сетве, засади исте године још који усев. У наводњеним подручјима Горње Италије на пр. после жетве пшенице засејава се пиринач. Сељацима који после пшенице сеју кукуруз дозвољава се да поред утврђене квоте за домаћу употребу задрже и извесну количину за исхрану стоке.

= **Бескаматни зајмови за товљаче свиња.** Претставништво града Солнока одлучило је да дигне зајам од 300.000 пенга, од које своте би се додељивали мањи зајмови, без камате, товљачима свиња.

= **Подела приплодне стоке сегединским пољопривредницима.** Јављају из Сегедина, да је тамошња организација за народно благостање доделима тамошњим и околним газдама већу количину приплодних сточних грла. У облику позајмице, раздељена су — понајвише међу мале пољопривреднике — грла коња, крава, коза, па и већи број кунића и друге ситне стоке.

Најсигурније средство против неурастеније

Треба очврснути и бити умерен!

Ми данас стварно живимо у доба неурастеника. Нарочито по већим варошима данас је број неурастеника необично велики. Пошто и неурастенија спада у ред болести, њу треба лечити и то сасвим природним сретствима, а не медикаментима. Немачки лекар др. Хајзиг препоручује неурастеницима ово:

Прво: треба очврснути! И у обичном животу, кад човек не пати од неурастеније, очвршћавање тела против разних болести одлично користи свакоме. Нервно слабим људима то очвршћавање још много више користи и може временом довести до потпуног оздрављења.

Очвршћавање почиње са кратким купањима и прањем у хладној води, наравно само у топлије годишње доба. Треба боравити доста на свежем ваздуху и тело не претрпавати тешким и топлим, сувишним оделом.

Друго: треба бити у сваком погледу умерен! Добра, издашна исхрана без зачина и љутине, уз форсирање воћа и поврћа, доноси повољне резултате. Сирће, паприка, бибер и много соли треба сасвим изоставити из јеловника. Каву, чај и алкохолна пића треба такође што више избегавати. Вода и млеко су за препоруку и у већој количини. Чаша две пива или чаша лака вина не могу шкодити. Али од јачег алкохола и веће потрошње треба се чувати као од највећег непријатеља.

У случају да неурастенија пређе у теже нервне поремећаје, треба у сваком случају отићи лекару ради подробнијег прегледа и даљег, радикалнијег лечења.

*

ТРОВАЊЕ МЕСОМ И КОБАСИЦАМА

У летње доба људима у појачаној мери прети опасност од тровања месом и кобасицом. Између тровања месом и кобасица постоји разлика. Та опасна болест постоји, наиме, у разним облицима. Каткад је реч о паратифусној инфекцији, која се мора лечити исто тако као и право обољење од тифуса. У другим случајевима је реч о труљењу у вези са птомајинима. У овом другом случају лекар треба да испере болесников стомак и црева, а срце појача кофеином и камфором. Често лаичан народ верује да је тровање месом или кобасицом по среди, а у ствари није. Најчешће је реч о јачем кварењу стомака услед потрошње несвежег, старог меса.

*

МОДЕРНА ТЕХНИКА ЗНАТНО ЈЕ ОЛАКШАЛА ПОРОЂАЈНЕ БОЛОВЕ

Организација стручњака и јавних радника за испитивање проблема порођаја у Немачкој за последњих неколико година стално је радила на изналажењу техничких сретстава, која би олакшала женама јаке и неподношљиве болове при порођају. Сада су већ у многим немачким варошима израђени овакви апарати, који не коштају више од 200 пенга. Они отклањају порођајне болове тако, да породиља не губи свест. Ови су апарати достављени готово свим већим породилиштима и препоручени су од министарства здравља и за употребу од стране лекара практичара и бабица. Апарат је снабдевен гасним цилиндрима, помоћу којих се отклања сваки бол, а породиља при томе остаје при пуној свести.

*

БРАК ПРОДУЖУЈЕ ЉУДСКИ ЖИВОТ

Пашки листови објављују занимљиву статистику из које произлази да брак стварно продужује људски живот. Један чешки научник је, на основу свестраног истраживања и тачних статистичких података разних оситуравајућих друштава, утврдио да ожењени мушкарци просечно 6 година дуже живе него неожењени, док од удатих жена тај број износи 5 на штету неудатих. Из ове статистике се види да су доба старости од 88 до 99 година дочекали само 650 мушкараца, који нису нашли за вредно да се окују ланцима брака али у исто време у Чешкој живе данас 1.559 ожењених мушкараца, односно удоваца, који су већ давно навршили осамдесету годину. Сразмера између уседелица и удатих, односно удових жена, изнад 80 година износи 2.091 према 29.392.

Пријатељица бившег шпанског инфанта одговара за превару

Необичан процес пред париском поротом

Ових дана одржаће се пред париском поротом суђење Лујзи Шардоне, жени која се данас налази у средишту интересовања свију француских отмених кругова.

У МРЕЖИ ПАРИСКЕ КОКОТЕ

Шпански инфант Антонио, синовац бившег шпанског краља Алфонза XIII упознао се 1919 године у Бијарицу са једном дивном риђокосом женом. Он се на први поглед заљубио у њу. Она се звала Лујза Шардоне. Причала је да се недавно развела са мужем, с којим није била срећна у браку. Једног дана инфант Антонио је сазнао да његова риђокоса лепотица није непозната полицији и да је човек, кога је она претстављала као свога брата, уствари њен разведени муж Фернан Лафит. Он је иначе био обичан апаш, који је због разних злочина више пута кажњаван. Али инфант се на све ово ипак није освртао, јер је неизмерно волео ту лепу и заводљиву жену.

Лујза Шардоне била је у Паризу позната по надимку „Риђокоса". Она је за собом имала буран, шаролики живот. Њена каријера је почела већ у 15 години. Лујза је ускоро постала велика и позната париска кокота. Сваке ноћи виђали су је у најотменијим локалима у друштву аристократа.

Шпански инфант је сасвим упао у мрежу ове опасне жене. Стално су га виђали у њеном друштву. Члан тога друштва био је њен тобожњи брат Фернан, који је доцније узео име Рикардо. Они су често путовали по Италији и посећивали места на Ривијери. Једне ноћи направили су у хотелу „Негреску" у Ници такав скандал, да је интервенисала и полиција.

„ТВОЈ ДО СМРТИ..."

Једног дана инфант је изјавио да ће се оженити са својом лепом пријатељицом. Али краљ Алфонз XIII је енергично одбио да да свој пристанак на овај брак. Он је био глава породице и без његовог пристанка брак није могао бити склопљен. Краљ је употребио сва сретства да свог синовца одвоји од те покварене жене, али узалуд. Принц је на својој руци тетовирао ове речи: „Ја сам твој, Лујза, до краја живота!" И заиста је остао њен, јер је 1931 умро на њеним рукама.

Инфант Антонио је оставио Лујзи Шардоне сву своју покретну и непокретну имовину. Али шпански краљ је поништио тај тестамент. Тада је дошло до сензационалних суђења. Пре своје смрти, принц је дао Лујзи Шардоне један милион франака у готову. Она је немилице расипала новац. Сваког дана је трошила неколико хиљада франака на шампањ, кокаин и морфиум.

Лујза је временом изгубила своју лепоту и данас је старија жена Она се у последње време бавила разним мрачним пословима. Недавно је ухапшена због преваре великог стила. Ухапшени су и њени сарадници. Међу њима и њен разведени муж Фернан - Рикардо.

Број 128

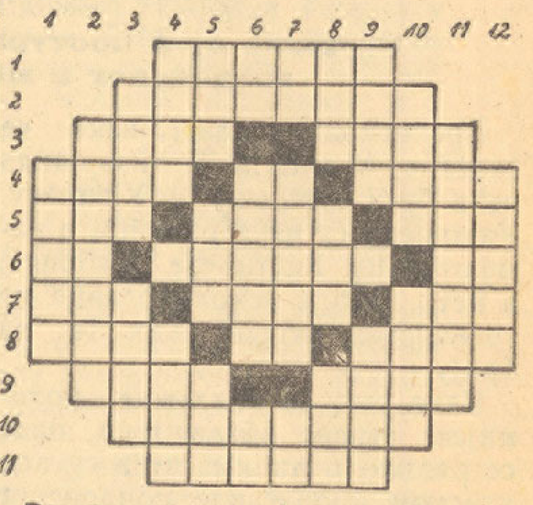

Водоравно: 1. разборита; 2. држава на Балкану; 3. потребна за прављење сапуна — дух времена; 4. држава у Азији — свеза — убојити нож; 5. река у Хрватској — боја у картама — пчелин продукт; 6. предлог — поље у Србији — показна заменица; 7. орган за слух — придевска заменица — златаст; 8. без икога — показна заменица — мушко име (у падежу); 9. вредност — обесан (народни израз); 10. манастир у Србији; 11. место у Шумадији.

Усправно: 1. поврће; 2. братовљев син; 3. река у Француској — турско име; 4. творац једне религије — према — пркос; 5. поседује — птица певачица — показна заменица (обрнуто); 6. скраћени облик глагола бити — североисточни ветар — иницијали руског песника; 7. иницијали великог проналазача — мирис — усклик; 8. главни град Италије — показна заменица — презиме чувеног глумца; 9. одречна реч — усклик — генитив од судија; 10. први човек — врста; 11. драги камен; 12. музички израз.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 127

Водоравно: 1. ићи — Гот; 2. лимени — Њујорк; 3. Илава — х — Марна; 4. али — чеп — Лиа; 5. Б(огобој) А(танацковић) — морал — Л(ав) Т(олстој); 6. Ацко — Астра; 7. р — р — О Ке — и — с; 8. корал — стих; 9. да — азили — з, в; 10. ено — СОА — боа; 11. ортак — н — Малта; 12. снажан — Кардиф; 13. рат — а, о, у.

Усправно: 1. или — ост; 2. ћилибар — Дерна; 3. ималац — кантар; 4. Ева — кро — жао; 5. на — ом — Ра — ка; 6. и — чо — оаза — н; 7. Хераклион; 8. њ — пасе — л, с — к; 9. ум — Л(ав) Т(олстој) — си — ма; 10. јал — рит — бар; 11. горила — Изолда; 12. орнат — схватио; 13. тка — УФА.

У АРГЕНТИНИ ЈЕ ОТКРИВЕН НОВИ КАРУЗО

Према писању аргентинских листова, у једној удаљеној провинцији Аргентине један концертни импресарио пронашао је једног Кинеза радника, који располаже чудесним, дивним тенором. Овај Кинез се пре две године доселио у Аргентину и вредно обављао свој посао на једној плантажи каве. Једног дана он је за време подневне паузе у хладу једног дрвета почео да пева. У том тренутку прошао је баш туда концертни импресарио из Буенос Ајреса, саслушао његову дивну песму и без много колебања га ангажовао за неколико концерата у аргентинској престоници, на којима ће талентовани кинески тенориста певати кинеске народне песме. Импресарио је решен, да Кинеза са заиста савршеним тенором, који, како он тврди, веома много личи на глас славног италијанског тенористе Енрика Каруза, о своме трошку школује и од њега временом створи оперског певача светског гласа.

НАЈВЕЋА НЕДАЋА И ЗЛО ЛЕТА: БЕЗОБРАЗНЕ МУВЕ

Боримо се упорно против мува, јер оне су најопаснији разносачи разних заразних болести

Сада у топло и жарко летње доба, муве се већ у већем броју јављају по кућама и ти досадни паразити не само да муче људе, него и доносе нове опасности од обољења од разних болести, као што су тифус, колера, дизентерија и друге заразне болести, које се, махом, јављају у летње доба, кад врућина кулминира.

Позната је чињеница већ одавно, да су муве најопаснији разносачи бацила разних тешких заразних болести. Статистике епидемија нам јасно показује, да су муве у ширењу летњих епидемија, одувек, играле најважнију улогу. У летње доба по кућама и осталим узгредним просторијама има много мува, а то нарочито важи за село, где се хране свиње и држи многа стока. Тамо се број поменутих заразних летњих болести увек у највећој мери повећава.

Најопаснији разносач заразних болести је баш наша домаћа мува. Енглески научник др. Вилијем Церсон предложио је недавно да се мува назове „тифуском мувом", јер она ту болест, доиста, најчешће и најопасније разноси. На тај начин, сваки лаик ће се потсетити, колику опасност значи по његово здравље дрска, несносна и веома насртљива мува.

Против мува није лако бранити се, али ипак постоје извесне мере предострожности, које ниуком случају не смемо пропустити у летње жарко доба. У лето никакво јело ни пиће не сме да остаје отворено, не заклопљено или отворено. Треба га покрити стакленим звоном или макар органдијем. Где има сувише много мува, треба применити позната јевтина и добра сретства за хватање мува, па тако на сигуран и брз начин спречити њихово продирање у просторије. Улазе у те просторије покрити танким и провидним, ваздушастим завесама.

У току дана треба домаћица у више махова, што чешће, да омогући снажно проветравање свију просторија стана, јер муве беже од промаје као ђаво од крста. Треба употребити и лепак за муве и све остало што нам стоји на расположењу, јер тамањењем мува, ослобађамо се заиста великих опасности по наше здравље.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

Драма на петом спрату

Вернер Бертолд

Матилда, мала кућа чисте расе, скакала је весело по ћилиму и ловила муве којих уопште није било. За то време Ролф је седео за својим писаћим столом и откуцавао на писаћој машини други део свог романа. Када је стигао до места где је требало да сконцентрише све мисли, одједном је из суседног стана, атељеа, одјекнуо марш фанфара на радиу.

— Дођавола! — крикнуо је Ролф. Мисли су му биле прекинуте. Он је престао да куца, зурећи у зид. Ово се дешавало већ неколико дана, односно од оног дана кад се у тај стан уселила једна млада и лепа дама. Надзорник куће Шмидеке рекао је да она црта моделе. Само несрећа је била у томе што је тој дами била потребна музика, па да тек онда ради. А Ролф је, опет, могао да ради само без музике. Био му је потребан савршен мир.

И керуша Матилда је заступала исто мишљење. Скочила је у вис и почела да лаје. Ово је већ било много више него што је Ролф могао да издржи. Скочио је, дограбио нож за хартију и почео да удара у зид.

— Престаните! — узвикнуо је. — Јер иначе...

У суседном стану радио је, заиста, престао да свира. Настала је гробна тишина. Ролф је четврт сата покушавао да среди мисли, али му то није полазило за руком. Поглед му се зауставио на Матилди, која се својим репом играла жмурке. Ролф је устао и крикнуо:

— Отровна корњачо!

Матилда је весело скочила и увукла му главу у панталоне. То је сасвим одговарало правилима те игре. У истом тренутку неко је у суседном стану ударио у зид: Ролф је чуо оштар женски глас:

— Мир!

Ролф је сада ухватио своју керушу и запушио јој руком њушку.

Силазећи пред вече са керушом, Ролф је код улаза срео надзорника куће.

— Господине Прике, — задржао га је надзорник. — Заиста жалим, али госпођица Гоч, ваша нова суседка, каже да не може да ради због ваше керуше, која непрекидно лаје. Можда бисте хтели...

— Ништа нећу да чујем, — прекиде га Ролф огорчено. — Реците тој дами да искључи радио, јер због музике, која допире из њеног стана, не могу да радим. Осим тога, удара о зид.

После ових речи Ролф се окренуо и отишао са Матилдом на вечеру. Кад су се враћали било је већ скоро пола ноћи. Ролф је упалио осветљење и притиснуо дугме, које је регулисало рад лифта. Ролф и керуша ушли су у лифт. У истом тренутку отворише се врата. Једна млада дама такође је ушла у лифт. Препознали су се на први поглед: госпођица Гоч и господин Прике. Она је села на клупу, а он је притиснуо дугме, што је значило да лифт треба да се заустави на петом спрату. Први спрат... други... трећи спрат... четврти спрат... и лифт се одједном зауставио.

— Шта је ово? — упитао је Ролф и још једном притиснуо на горње дугме. Покушао је да отвори врата, али узалуд. Затим је притиснуо црвено дугме, што је значило аларм.. Прошло је неколико тренутака, а да нико није наишао. Керуша Матилда довукла се до ногу госпођице Гоч и почела ту да њушка.

— Остави то, Матилда! — рекао је Ролф оштрим гласом. — Та дама не воли псе.

— Та дама не воли псе? — поновила је госпођица Гоч узбуђеним гласом. — Дама воли псе, али извесни људи не воле музику...

— Ја волим музику! — прекиде је Ролф. — Али само онда кад не радим, а осим тога...

Госпођица Гоч је објаснила да у сличним случајевима постоје друга сретства, а не брутално ударање о зид. Ролф је на то изјавио да сваки звучник може да се регулише да тихо свира.

Керуша Матилда је прекинула овај дијалог, скочивши госпођици Гоч на крило. Госпођица Гоч се насмејала, а насмејао се и Ролф. Он је почео да се извињава, а она му је рекла да се не љути. Штавише, тај млади господин био јој је веома симпатичан, а и она се њему свиђала.

Најзад се појавио и надзорник Шмидеке.

— Дефект?

Он је затворио спољна врата. Одмах затим лифт је био оправљен. Керуша Матилда је потрчала прва према петом спрату. Госпођица Гоч је повукла у страну надзорника куће и рекла:

— Немојте да кажете господину Прикеу да сам се жалила. Све је уређено.

Окренула се и такође упутила на пети спрат. И Ролф је пришао надзорнику куће и тихо рекао:

— Немојте да кажете госпођици Гоч да сам се жалио... На крају крајева, њен радио ме не узнемирава.

Стрпао му је у џеп крупнију новчаницу. Надзорник Шмидеке, који је после тога застао, видео је да је господин Ролф ушао у стан госпођице Гоч.

Вероватно на чај... Кад су десетак дана доцније ушли заједно у ту собу, били су већ муж и жена. Са радиом и керушом Матилдом, нераздвојно.

ПРОБИРАЧ...

— Зар немате какову модернију пижаму за мене.

Оноре Морлен 43

Пјер је ускоро могао да утврди, да приликом сваког пословног разговора његови партнери без приговора и колебања прихватају све што он предлаже. Шта више, људи су сада били необично пажљиви према њему. Ни један од њих није желео да га искористи на ружан начин, као што је то раније био случај. Ваљда су мислили да би то био узалудан труд јер Пјер се показао као лукав„ довитљив и генијалан трговац" зар не? То најбоље сведочи да је успео да се обогати својим несавесним спекулацијама, а за то је седео свега 14 дана у затвору.

И да је Пјер у тим тренуцима некако располагао са већим капиталом, он би сада могао од своје фабрике да створи златан рудник. Размишљајући о тим примамљивим перспективама Пјер је почео да кује фантастичне планове и одједном се трогао из мисли, сетивши се своје богате тетке Норе.

— Ах, боже мили, само кад би ми тетка Нора хтела да да повећи зајам. Све би сјајно пошло! Ја бих за најкраће времеме створио оно богатство које су измислили моји пријатељи или непријатељи, када су ме сасвим неоправдано оптужили за извесну спекулацију. И кад о свему томе размислим, ја треба стварно да будем захвалан оним рафинираним хохштаплерима, који су пре почетка моје фамозне љубавне авантуре на онако препреден начин опљачкали мој стан.

Да, драги читаоци, већ давно вам ништа нисам причао о тој Пјеровој тетка Нори. Али немојте мислити да се она, разочарана у париским лепотама, вратила у провинцију. Не, никако.. Она се неколико дана мотала око париске берзе, и живо се интересовала за ту узбуркану и бучну кошницу, али већ убрзо ју је обузео неописиви страх. Та паклена вика и бука, ти људи који су размахивали рукама и имали гангстерски израз лица као да су хтели један другом очи да ископају, нису јој се ни мало свидели... Она је берзу замишљала сасвим друкчије. Веровала је да је то солидна, озбиљна установа, да ту рад тече у гробној тишини и без и најмање нервозе. Види се да је била наивна паланчанка, да није имала појма о грозничавом и нервозном берзанском пословању у француској престоници.

И јадна тетка Нора, била је због свега тога у највећој мери разочарана. Кад је долазила у Париз из свог забаченог провинциског гнезда, била је обузета извесним страхом, али и испуњена у исто време великим и лепим надама, да свој не баш мали капитал удесетостручи, ни мање ни више. А, ето, сада, на њену највећу жалост, она се мора вратити кући и за сва времена задовољити са скромном, али ипак сигурном каматом од $2^1/_2$%. Али то сазнање никако јој није давало мира, и она је осећала као да ће јој се срце распући од великог јада.

Дубоко разочарана у Паризу, ојађена тетка Нора мислила је сада само на то, да се што пре врати кући. Њени лепи планови о огромној заради са берзанским спекулацијама пропали су дефинитивно. Па, ипак, она се никако није могла да помири са мишљу да свој капитал не уновчи на рентабилнији начин него до сада. И тада се сетила свога нећака Пјера Терамона, који јој је раније често досађивао својим писмима, тражећи од ње већи зајам за своју фабрику рукавица. Тај зајам му она све до сада није хтела дати, јер га је сматрала лакомисленим човеком. Међутим, када је мало дубље размишљала, сетила се да Пјер има и својих добрих страна, па је решила да га посети у његовом стану, у Пасиу.

(Наставиће се)

Данас

Субота, 20 јуна 1942.
Срце Исусово, св. Мученик Теодот епископ.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Гросингер м-р Јован, Мусолини пут бр. 30. (телефон 27-40).

Поповић апотека, Ракоци Ференц ут. 124. (телефон 33-74).

*

РАДИО

20 јуна 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Салонска музика ● **11.20:** Оперски одломци ● **12.10:** Концерт војног оркестра ● **14.00:** Циганска музика ● **15.00:** Грамофонске плоче ● **17.15:** Пренос италијанске филмске музике ● **18.10:** Оркестарски концерт ● **19.20:** Свирање мађарских народних песама на клавиру ● **19.50:** Хорски концерт ● **20.20:** Музички комад ● **23.25:** Музика за игру.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

19 јуна 1942.

Дунав: Комаром 436 (+28), Будапешт 374 (+10), Пакш 270 (—2), Мохач 424 (—), Бездан 458 (+2), Гомбош 477 (+5), Ујвидек 429 (+2).

Драва: Барч 078 (+13).

Тиса: Вашарошнамењ 141 (42), Токај 264 (+13), Тисафиред 258 (+12), Чонград 221 (+21), Сегед 287 (+12), Тител (400 (—).

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА ИЗ УЈВИДЕКА

Одлазак возова:

За Будапешту 5.55 (брзи), 18.31.
За Сабадку 4.31, **8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).**
За Зомбор 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.
За Обече, Зенту, Сегед 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.38.
За Тител 6.26, 20.27.

Долазак возова:

Из Будапеште 7.38, **22.53 (брзи).**
Из Сабадке 19.31, **20.10 (убрзани моторни).**
Из Зомбора 7.32, 10.26 (директан из Паланке), 12.47, 20.18.
Из Сегеда—Обечеја 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.46.
Из Тител 6.24, 16.11.

*

ЦЕНЕ НА ТЕМЕРИНСКОЈ ПИЈАЦИ

Извештај Николе Ружића, трговца на велико, 1941 13 априла улица 20.

На зеленој пијаци у 1941. 13 априла улици није било већих промена. Једино је кромпир нешто појевтинио. Цене су се јуче кретале овако: грашак 30 до 35 филера по килограму; зелени пасуљ 1.20 до 1.30 филера по килограму; млади кромпир 50 до 60 филера; купус 40 до 50 филера; кељ 40 до 50 филера; млади лукац, сребрњак, 20 до 25 филера пушла, обичан млади лукац 10 филера пушла; келераба 10 до 15 филера пушла; јагоде 1.20 до 1.80 пенга килограм; вишње 1.40 до 2 п. килограм; трешње 1.40 до 2 пенга килограм; паприке: бабуре 20 до 25 филера комад, а дугачке 10 до 15 филера по комаду.

СПОРТ

Футбалско првенство у Србији

Ск. 913 (Југославија) је и даље на челу табеле

У Београду се у недељу одиграло осмо коло за првенство Србије. Бивша Југославија, а сада Ск. 913, води на табели још од почетка такмичења, јер њен најопаснији конкурент за првака и свакако најбољи клуб у Србији БСК, у првим играма је подбацио. Стари БАСК је још увек добар тим, док Секулићево Јединство није у доброј форми и налази се на седмом месту. Од новајлија одличан је Обилић, који се налази на трећем месту одмах иза БСКа.

За првенство се бори свега десет клубова. Резултати осмога кола су следећи:

БСК—Обилић 7:0 (2:0). БСК је играо одлично и његова игра је потсећала на старе„ најславније дане. Вођа навале млади Митић, „Попац" Николић и Божовић били су голгетери. Одбрана је такође функционисала одлично. Обилић који је, заиста, одличан тим играо је и овом приликом одлично, али је морао положити оружје пред разиграном плавом четом.

Ск 913—Ск. Витез 4:0 (2:0). Тим Ловрића и Петровића је у сигурном стилу тукао Витеза, који се налази на осмом месту. Витез је млад тим са непознатим играчима, али код кога је најважнија одлика брзина и пожртвованост.

Митић—Чукарички 1:0 (1:0). Митић је ову утакмицу једва добио, иако се претставио као много бољи.

БАСК—Јединство 1:0 (1:0). Резултат одговара игри. Јединство је пружило отпор којем се БАСК није надао.

Слога—Балкан 1:0 (1:0). Ово је трећа утакмица дана, која се завршила у оба полувремена са једнаким резултатом. Претпоследњи клуб на табели Слога, заслужено је победио Балкан, који се налази на последњем месту без иједног бода.

После овог кола поредак на табели је следећи:

1. Ск. 913 (Југославија)	14	бодова
2. БСК	13	„
3. Обилић	11	„
4. БАСК	10	„
5. Чукарички	9	„
6. Митић	9	„
7. Јединство	8	„
8. Витез	7	„
9. Слога	3	„
10. Балкан	0	„

ФУТБАЛСКО ПРВЕНСТВО У ШВАЈЦАРСКОЈ

Футбалско првенство у Швајцарској је још у пуном јеку. У недељу су одржане утакмице за првенство које нису донеле никаквих изненађења у погледу резултата. Јанг Феловс тукао је Цирих са резултатом 4:1 (1:1), Грасхоперс—Сен Гален 6:0 (2:0). Сервет—Јангбојс 1:0 (0:0). Луцерн—Греншен 1:1 (0:0). Бил—Лугано 0:0, Кантонал—Лозан 1:4 (0:1). Нордштерн—Шо де Фонд 2:0 (1:0).

На челу табеле налази се Сервет са 35 бодова. Прати га Грасхоперс са 31 бод, затим Греншен 31, Лугано 28, Јангфеловс 28, Цирих 28 бодова.

ПВШК — С. К. АПАТИН 3:2 (2:1)

У Апатину је одиграна првенствена утакмица за првенство III-ег разреда између трећеразредних клубова Печ Вашуташ Шпорт Клуба и домаћег С. К. Апатина, која се завршила резултатом 3:2 (2:1) за гостујући клуб. Голове за ПВШК дали су центар и лева спојка, а за домаће из пенала лево крило и десна полутка. Међу домаћима се нарочито истакао Токај. Утакмицу је добро водио фудбалски судија г. Мец.

К.А.Ф.Ц. из Куле играо је првенствену утакмицу за првенство НБ. III у Бач. Топољи, а како у одређено време није стигао судија, то су се оба клуба између себе споразумела да одиграју пријатељску утакмицу. После 20 минута је стигао судија који има право вођења утакмице, те је на његово тражење и одиграна редовна утакмица. К.А.Ф.Ц. је ту утакмицу изгубио са резултатом од 5:1.

ДАНАС ПОЧИЊЕ МЕЂУНАРОДНИ СУСРЕТ У ТЕНИСУ ЗА РОМА КУП, ИЗМЕЂУ ИТАЛИЈЕ И МАЂАРСКЕ

Данас у Риму почињу реванш утакмице између Италије и Мађарске у тенису. По подне се састају Сигети—Радо и Габори—Делбело. Сутра играју парови Габори, Сигети— Боси, Квинтавал и Ажбот, Мајер—Кучели, Делбело. У понедељак је последњи део такмичења и играће Ференци—Шада и Ажбот—Кучели. У досадашњем такмичењу за Рома куп, води Италијан, а поредак на табели је следећи:

1. Италија	3	1	2	—	11:7	4
2. Мађарска	3	1	2	—	10:8	4
3. Немачка	2	—	2	—	6:6	2
4. Хрватска	2	—	—	2	3:9	0

Касачке трке
БУДАПЕШТА, X. Керепеши ут 9
(Преко пута источне железничке станице). Одржаће се трке
23 и 26 јуна
са почетком у пола 3 часа 458

ПИНГ-ПОНГ УТАКМИЦА У САБАДКИ

У Сабадку ће допутовати мушка екипа будапештанског пинг-понг клуба Пијариста и женски тим БТКА. Гости играју са АТК-ом из Сабадке, који се увелико спрема за ово такмичење које је у ствари борба за прелазни пехар Јакоби. Ова такмичења ће се одржати од 27—29 јуна, а први сусрет почиње у понедељак увече у пола 9 сати у Народном кругу.

*

Левнете приређује у Сабадки омладински дан 28 јуна, којом приликом ће се извршити и освећење заставе.

У ТИТЕЛУ ЈЕ ПОНОВО ОЖИВЕО СПОРСКИ ЖИВОТ

Први тителски спортски фудбалски клуб био је ТАК, који је основан после првог светског рата. Тај први клуб располагао је великим бројем добрих и уиграних играча, те је у многим местима прославио боје свога тима. Тих играча се тителчани и данас сећају те није ни чудо што и данас мала деца на улици спомињу имена: Хеса, Молнара, Ковача, Пилингера, Менешиа I, Менешиа II, Вечеру, Јаношиа, Перковца, Нецковића, Папа, Широнка I, Широнка II, Југа и остале. Али, већ после неколико година успешног рада, ТАК је распуштен и од његових играча створен је други клуб, СК. Грађански, који је постојао и играо осредњи фудбал све пред почетак другог светског рата, када је и он престао. Сада, међутим, на иницијативу вођа Левенте у Тителу основан је нов клуб СК. Левенте, који је досада већ показао лепе резултате. Прва утакмица са СК. Шајкашлок у Шајкашлоку завршила се нерешеним резултатом (2:2), а друга, реванш утакмица, која је одиграна у Тителу, завршила се убедљивом победом домаћина (3:0). Данас СК. Левенте наступа у следећем саставу: Болманац — Буља, Розентал — Вечера (Јерков). Тилгер, Богдановић — Ердег, Булатовић, Менђи, Иштванић и Марковић. Управа клуба, у којој се налазе гг. Ковач Реже и Венцел Јене, намерава да ангажују за клуб и неке играче из Горњег Титела и они су убеђени да ће клуб ускоро достићи реноме једног доброг провинциског клуба.

И ТО СУ РЕКОРДЕРИ.

Бродер Јан. Написао је у року од 4 године 12.000 љубавних писама. (Некој Доротеи Хохман у Риту, која га је коначно тужила због напаствовања.)

*

Браун Винстон, бележник. Победио је у великој утакмици разбијача ораха у Бостону. У року од једног минута здробио је зубима 99 ораха и добио титулу: „Краљ разбијача ораха".

*

Касоне, свештеник у Мантуи. Године 1934 је у једном дану венчао 97 парова.

*

Конорс САД. Године 1927 одгурао је орах из Бостона у Ворчестер — гурајући га носом.

*

Фу-Сих, трговац и банкар из Кантона. Пре него што су га погубили признао је да је у току свог живота преварио више од 5000 људи.

МАЛИ ОГЛАСИ
стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније.

ИЗДАЈЕ СЕ САЛАШ са 37 јутара за новац или зрно од Силбаша 2 км. на главном друму. Обратити се Васа Петровић, Ујвидек. Тренчени ул. 16 963

ИЗДАЈЕМ у аренду салаш, 30 јутара оранице. Милан Ирмовачки, Офутак. 965

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.
Рукописи се не враћају.